

JANA PAVLA II.

APOŠTOLSKÁ KONSTITUCE

»SAPIENTIA CHRISTIANA«

O CÍRKEVNÍCH UNIVERZITÁCH A FAKULTÁCH

NAŘÍZENÍ

**POSVÁTNÉ KONGREGACE PRO KATOLICKOU
VÝCHOVU**

KE SPRÁVNÉMU PROVÁDĚNÍ TÉTO KONSTITUCE

Z LATINSKÝCH ORIGINALŮ PŘELOŽILA PHDR. MARKÉTA KORONTHÁLYOVÁ
A.D.1998

SAPIENTIA CHRISTIANA

APOŠTOLSKÁ KONSTITUCE

O CÍRKEVNÍCH UNIVERZITÁCH A FAKULTÁCH

JAN PAVEL, BISKUP,

SLUŽEBNÍK SLUŽEBNÍKŮ BOŽÍCH,

NA VĚČNOU PAMĚŤ

PŘEDMLUVA

I.

KŘEŠŤANSKÁ MOUDROST, které z Božího pověření církev vyučuje, stále povzbuzuje ty, kdo věří v Krista, aby se snažili spojovat lidské záležitosti a činnosti do jediné živoucí syntézy s náboženskými hodnotami, v jejichž řádu jsou všechny věci ve vzájemném vztahu uspořádány ke slávě Boží a pro úplné završení člověka, obsahující dobro tělesné i duševní.¹

Vždyť úkol evangelizace, který je církvi vlastní, vyžaduje nejen aby evangelium bylo hlásáno na stále větším území a co největšímu množství lidí, ale také aby působením tohoto evangelia byly utvářeny způsoby myšlení, měřítko posuzování a normy jednání; stručně řečeno aby celá lidská kultura byla proniknuta evangeliem.²

Kulturní prostředí totiž, v němž člověk žije, má velký vliv na jeho způsob myšlení a následně i způsob jednání. Proto rozpor mezi vírou a kulturou tvoří nemalou překážku evangelizace a naopak kultura proniknutá křesťanským duchem je mocným nástrojem pro šíření evangelia.

Evangelium pak, které je určeno všem národům jakékoliv doby a místa, není výlučně spojeno se žádnou zvláštní kulturou, ale je schopno prostupovat všechny kultury tak, že je osvěcuje světlem Božího zjevení, očišťuje lidské mravy a v Kristu je obnovuje.

Proto se Kristova církev snaží přinášet jeho dobrou zvěst do všech vrstev lidské společnosti tak, aby mohla měnit smýšlení jednotlivců i všech lidí a prozářit světlem evangelia jejich díla a záměry, celý jejich život i veškerou oblast společnosti, v níž se pohybují. Tak církev tím, že rozvíjí také lidské i občanské vzdělávání, naplňuje vlastní úkol evangelizace.³

---

¹ Srv. II. vatikánský koncil, Pastorální konstituce o církvi v dnešním světě *Gaudium et spes*, nn. 43n: *AAS* 58 (1966), str. 1061n.

² Srv. PAVLA VI. apoštolská adhortace *Evangelii Nuntiandi*, nn. 19-20: *AAS* 68 (1976), str. 18n.

³ Srv. *tamtéž*, n. 18: *AAS* 68 (1976), str. 17n, a *Gaudium et spes*, n. 58: *AAS* 58 (1966), str. 1079.

II.

V této činnosti církve na poli kulturním měly a mají nemalý význam katolické univerzity, které jsou zaměřeny svou povahou k tomu, aby “křesťanské myšlení bylo veřejně, stále a všeobecně přítomno v celém úsilí o vyšší kulturu.”⁴

Vždyť v církvi od samého počátku - jak připomněl v předmluvě k apoštolské konstituci “*Deus scientiarum Dominus*”⁵ náš předchůdce Pius XI. blahé paměti - vznikala tzv. *didaskaleia* (učiliště) pro výuku křesťanské moudrosti s tím záměrem, aby tato moudrost hluboce prostupovala život i mravy lidí. Z těchto příbytků křesťanské moudrosti čerpali své vědění nejlepší církevní otcové a učitelé, učenci i spisovatelé.

V průběhu staletí, zvláště díky moudré činnosti biskupů a mnichů, byly v blízkosti katedrál a klášterů zakládány školy, které prohlubovaly jak církevní nauku, tak vzdělání občanské, a spojovaly je jakoby v jeden celek. Z nich vznikaly univerzity, ono slavné zřízení středověku, jimž byla církev od počátku nejšlechetnější matkou a ochránkyní.

Ani potom, když také státní představitelé, vedeni péčí o společné blaho, začali zakládat a podporovat vlastní univerzity, církev v souladu se svou povahou nepřestala zakládat a podporovat sídla této moudrosti a vyučovací zařízení, o čemž svědčí četné katolické univerzity, založené také v nedávné době téměř ve všech oblastech světa. Vždyť církev, vědoma si svého spasitelného úkolu ve všech končinách země, touží, aby s ní byla tato sídla vyššího vzdělání úzce spojena, a chce rovněž, aby všude vzkvétala a účinně pracovala, aby tak zpřítomňovala a dále rozvíjela pravdivou Kristovu zvěst také v oblasti lidské kultury.

Aby katolické univerzity mohly lépe dosahovat tohoto cíle, chtěl náš předchůdce Pius XII. podpořit jejich společné dílo, když apoštolským listem ze dne 27. července 1949 založil a ustanovil Federaci katolických univerzit, která by “zahrnovala vysoké školy (Athenea), které buď sám Svatý stolec ve světě kanonicky založil nebo v budoucnu založí, nebo ty, které otevřeně uzná jako takové, které se řídí předpisy o katolickém vzdělávání a jsou s nimi zcela v souladu.”⁶

Proto II. vatikánský koncil neváhal potvrdit, že “církev věnuje vytrvalou péči vysokým školám”, a velmi doporučil, aby katolické univerzity “vhodně rozmístěné v různých světadílech byly podporovány” a aby v nich “studující byli vychováni tak, aby z nich byli lidé po vědecké stránce opravdu vynikající, připravení zastávat důležité funkce ve společnosti a být svědky víry ve světě.”⁷ Církev totiž dobře ví, že “osud společnosti i církve je těsně spojen s pokrokem vysokoškolské mládeže.”⁸

---

⁴ II. vatikánský koncil, Prohlášení o křesťanské výchově *Gravissimum Educationis*, n. 10: *AAS* 58 (1966), str. 737.

⁵ *AAS* 23 (1931), str. 241.

⁶ *AAS* 42 (1950), str. 387.

⁷ *Gravissimum Educationis*, n.10: *AAS* 58 (1966), str. 737.

⁸ *tamtéž*.

III.

Proto není divu, že mezi katolickými univerzitami církev neustále se zvláštním úsilím podporovala *fakulty a univerzity církevní*, totiž ty, které se hlavně zabývají křesťanským zjevením a tím, co s ním souvisí, a proto jsou těsněji spjaty s vlastním evangelizačním úkolem.

Těmto fakultám především svěřila závažný úkol připravovat vlastní studenty s obzvláštní péčí pro kněžskou službu, pro vyučování posvátných nauk a přijetí náročnějších úkolů apoštolátu. Rovněž mají tyto fakulty za povinnost "prohlubovat různé obory teologie, aby se docházelo ke stále hlubšímu chápání božského zjevení, aby bylo plněji zpřístupněno dědictví křesťanské moudrosti přejaté z minulosti, aby se rozvíjel dialog s odloučenými bratry i s nekřesťany a aby se nacházela odpověď na otázky vznikající z vědeckého pokroku."⁹

Vždyť nové znalosti a nové objevy staví před posvátné vědy nové problémy, které jim dávají nové otázky a výzvy. Proto je třeba, aby ti, kdo se zabývají posvátnými vědami, při plnění prvotního úkolu, totiž teologickým bádáním docházet k hlubšímu poznání zjevené pravdy, udržovali také spojení s pracovníky jiných vědních oborů, ať už jsou věřící nebo nevěřící, a snažili se jejich tvrzení poznávat a vykládat a posuzovat je ve světle zjevené pravdy.¹⁰

Tímto stálým kontaktem se skutečností jsou také teologové podněcováni k tomu, aby hledali vhodnější způsob, jak sdělovat nauku svým současníkům, kteří žijí v různém kulturním prostředí. Vždyť "něco jiného je vlastní poklad víry nebo pravdy, které naše ctihodná nauka obsahuje, a něco jiného je způsob, jakým jsou zvěstovány, a přece je přitom zachován stejný smysl a význam."¹¹ To bude rovněž velmi přispívat k tomu, aby se v Božím lidu pěstování náboženství a duševní ušlechtilost rozvíjely stejným tempem, jako pokrok v oblasti vědy a techniky, a věřící aby byli v pastorační péči postupně přiváděni k čistšímu a zralejšímu životu víry.

Spojení s úkolem evangelizace má své místo také na fakultách těch nauk, které sice nemají zvláštní souvislost s křesťanským zjevením, přesto však mohou velmi přispět k dílu evangelizace. Církev je také takto posuzuje, jsou zakládány jako fakulty církevní, a proto mají zvláštní vztah k církevní hierarchii.

Proto Apoštolský stolec, když plní úlohu, která je mu vlastní, cítí jako své právo a povinnost zakládat a podporovat církevní fakulty, které na něm závisejí, ať už existují samostatně nebo jsou součástí univerzit, ať jsou určeny pro studenty posvátných věd či pro laiky. Velmi si přeje, aby celý Boží lid - pod vedením svých pastýřů - spolupracoval na tom, aby tyto příbytky moudrosti účinně přispívaly ke vzrůstu křesťanské víry a křesťanského života.

---

⁹ *tamtéž*, n. 11: *AAS* 58 (1966), str. 738.

¹⁰ Srv. *Gaudium et spes*, n. 62: *AAS* 58 (1966), str. 1083.

¹¹ Srv. JAN XXIII., Promluva na zahájení II. vatikánského koncilu: *AAS* 54 (1962), str. 792; *Gaudium et spes*, n. 62: *AAS* 58 (1966), str. 1083.

IV.

Církevní fakulty - které jsou zřizovány ke společnému dobru církve a mají být chápány jako cenná hodnota pro celé církevní společenství - ať si jsou vědomy významu, který mají pro církev, a své zvláštní účasti na službě církve. Ty pak, které se zabývají samotným křesťanským zjevením, ať také pamatují na přikázání, které dal Kristus jako nejvyšší učitel své církvi ve vztahu k jejímu učitelskému poslání těmito slovy: “Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal” (Mt 28, 19-20). Důsledkem zvážení všech těchto skutečností je absolutní přílnutí těchto fakult k neporušené nauce Kristově, s níž jsou spojeny a jejímž autentickým interpretem a strážcem v průběhu staletí byl vždy učitelský úřad církve.

Biskupské konference jednotlivých národů a oblastí ať věnují horlivou péči těmto fakultám a jejich rozvoji a zároveň ať bez přestání podporují jejich věrnost vůči učení církve, aby celému společenství věřících poskytovaly svědectví ducha plně oddaného uvedenému Kristovu přikázání. Toto svědectví má neustále vydávat jak fakulta jako celek, tak i všichni její členové jako jednotlivci. Vždyť církevní fakulty a univerzity byly ustanoveny k budování církve a k prospěchu věřících, což mají vždy mít před očima jako měřítko pro svou neutuchající činnost.

Zvláště vyučující, kteří mají větší zodpovědnost jakožto ti, kdo vykonávají zvláštní službu Božího slova a jsou pro mládež učiteli víry, ať jsou studentům a ostatním v Krista věřícím svědky živé evangelijní pravdy a zároveň příklady věrnosti vůči církvi. Je vhodné připomenout k této věci závažná slova papeže Pavla VI.: “Úkol teologa se uskutečňuje pro budování církevního společenství, aby lid Boží rostl ve zkušenosti víry.”¹²

V.

K nezbytnému dosažení vlastních cílů je třeba, aby církevní fakulty byly uspořádány tak, aby vhodně odpovídaly novým požadavkům pokroku doby. Proto také II. vatikánský koncil stanovil, že jejich předpisy mají být znovu přezkoumány.¹³

Apoštolská konstituce “*Deus scientiarum Dominus*”, kterou vydal náš předchůdce Pius XI. dne 24. května roku 1931, jistě ve své době významně přispěla k nutné obnově vyšších církevních studií. Avšak vzhledem k novým životním okolnostem vyžaduje vhodná přizpůsobení a inovace.

Ve skutečnosti v průběhu téměř padesáti let nastaly veliké změny nejen v občanské společnosti, ale i v samotné církvi. Došlo k velkým událostem, jako je především II. vatikánský koncil, které ovlivnily jak vnitřní život církve, tak její vnější vztahy, ať už ke křesťanům jiných církví, nebo k nekřesťanům či nevěřícím a rovněž tak ke všem, kdo podporují kulturu větší lidskosti.

---

¹² List PAVLA VI. *Le transfert a Louvain-la-Neuve* velkému rektorovi katolické univerzity v Lovani ze 13. září 1975 (srv. *L'Osservatore Romano*, 22.-23. září 1975; srv. JANA PAVLA II. encyklika *Redemptor Hominis*, n. 19: *AAS* 71 [1979], str. 305n.).

¹³ *Gravissimum Educationis*, n. 11: *AAS* 58 (1966), str. 738.

Dochází také k tomu, že teologické vědy stále více přitahují pozornost nejen kleriků, ale i laiků, kteří ve stále větším množství přicházejí na teologické školy, jejichž počet se proto v posledních letech mnohonásobně zvětšil.

Konečně se objevuje i nový způsob smýšlení o vlastní výstavbě univerzity a fakulty, a to jak státní tak církevní, a roste spravedlivá touha po větší účasti na životě univerzity, kterou pocítují všichni, kdo jsou jakýmkoli způsobem jejími členy.

Rovněž nesmíme zapomínat na velký *rozvoj* pedagogických a didaktických metod, který vyžaduje organizaci stále nových způsobů studia. Také jsou den ode dne pozorovány těsnější vztahy mezi různými vědními obory a touha po větší spolupráci v oblasti celé univerzity.

Aby učinila zadost těmto novým požadavkům, uposlechla Posvátná kongregace pro katolickou výchovu výzvu koncilu a již v r. 1967 přistoupila k obnově podle záměrů koncilu. Dne 20. května 1968 vydala "Některé předpisy k úpravě apoštolské konstituce ‚Deus scientiarum Dominus‘ o církevních akademických studiích", které se v těchto letech osvědčily jako velmi prospěšné.

VI.

Nyní však je třeba toto dílo doplnit a zdokonalit novým zákonem, který - po odvolání apoštolské konstituce "Deus scientiarum Dominus" i s připojenými nařízeními a připomenutými předpisy, které tato Posvátná kongregace vydala 20. května 1968 - podrží prvky, které jsou v těchto dokumentech považovány dosud za platné, a připojí a stanoví předpisy nové, které vysvětlují a doplňují obnovu již šťastně započatou.

Všichni jistě znají obtíže, které zdánlivě odporují vyhlášení nové apoštolské konstituce. Je to především "plynutí času", které s sebou nese tak rychlé změny, že se zdá, že nemůže být stanoveno nic stálého a trvalého. Je to dále i "různost míst", která si zdánlivě vyžaduje takový tzv. pluralismus, že se jeví jako nemožné vyhlásit takové společné normy, které by platily na celém světě.

Protože však všude na světě existují církevní fakulty, které Svátý stolec zřídil nebo schválil a které jménem tohoto Apoštolského stolce udělují akademické hodnosti, je nezbytné, aby byla zachována jistá základní shoda a byly jasně určeny všeobecně platné požadavky pro dosažení akademických hodností. Zajisté je třeba se postarat, aby ty věci, které jsou nezbytné a o nichž se předpokládá, že budou dostatečně stabilní, byly stanoveny zákonem, zároveň však aby byla ponechána dostatečná svoboda k tomu, aby ve vlastních statutech jednotlivých fakult byly věci dále definovány s ohledem na místní zvyklosti a univerzitní pravidla, platná v té které oblasti. Tímto způsobem není zákonitý rozvoj akademických studií bržděn ani omezován, spíše je ukazována správná cesta, na níž je možno dosáhnout většího úspěchu. Zároveň však skrze zákonitou rozdílnost fakult bude také na těchto sídlech vyššího vzdělání všem dostatečně patrná jednota katolické církve.

Proto z pověření našeho předchůdce Pavla VI. se Posvátná kongregace pro katolickou výchovu radila především se samotnými církevními fakultami a univerzitami, rovněž také s dikasterii (soudními sbory) římské kurie a se všemi, kteří

na věci mají zájem. Později pak ustanovila sbor odborníků, který pod vedením této kongregace přesně přepracoval zákony o církevních akademických studiích.

Když to úspěšně vykonali a Pavel VI. se chystal tuto konstituci vyhlásit, jak si vroucně přál, byl náhle odvolán ze života. Stejně tak náhlá smrt zabránila tomu, aby ji vyhlásil Jan Pavel I. My pak jsme věc znovu pečlivě zvážili a ze své apoštolské autority tyto následující zákony a předpisy nařizujeme a ustanovujeme.

PRVNÍ ČÁST

VŠEOBECNÉ PŘEDPISY

Stat' I.

O POVAZE A CÍLI CÍRKEVNÍCH UNIVERZIT A FAKULT

Čl. 1. Aby církev mohla plnit úkol evangelizace, svěřený jí Kristem, má právo a povinnost zakládat a podporovat univerzity a fakulty, které na ní závisejí.

Čl. 2. Církevními univerzitami a fakultami jsou v této konstituci nazývány ty, které, kanonicky zřízeny nebo potvrzeny Apoštolským stolcem, pěstují a předávají posvátnou nauku a vědy, které s ní souvisejí, a to s právem udělovat akademické hodnosti z pověření Svatého stolce.

Čl. 3. Cíle církevních fakult jsou:

§ 1. vědeckým bádáním pěstovat a rozvíjet vlastní disciplíny, zvláště pak hlouběji pronikat do křesťanského zjevení a toho, co s ním je spojeno, jeho pravdy systematicky zřetelně vysvětlovat, v jeho světle zvažovat nové otázky vyplývající z pokroku doby a vhodným způsobem je předkládat současníkům, kteří žijí v rozmanitých kulturách;

§ 2. studenty hlouběji vzdělávat ve vlastních disciplínách podle katolického učení, vhodně je připravovat k plnění úkolů a poskytovat stálou a trvalou formaci služebníků církve;

§ 3. v celé službě evangelizace poskytovat podle její povahy účinnou pomoc církvím, a to jak místním, tak církvi všeobecné, v úzkém spojení s hierarchií.

Čl. 4. Úkolem biskupských konferencí je s laskavou péčí sledovat život a rozvoj církevních univerzit a fakult vzhledem k jejich zvláštnímu významu pro církev.

Čl. 5. Kanonické zřizování a schvalování církevních univerzit a fakult je vyhrazeno Posvátné kongregaci pro katolickou výchovu, která je řídí podle právních předpisů.¹⁴

Čl. 6. Právo udělovat kanonicky platné akademické hodnosti mají pouze univerzity a fakulty, které byly kanonicky zřízeny nebo schváleny Svatým stolcem a řídí se předpisy této konstituce, přičemž je zachováno zvláštní právo Papežské biblické komise.¹⁵

---

¹⁴ Srv. PAVLA VI. apoštolská konstituce *Regimini Ecclesiae universae*, n. 78: AAS 59 (1967), str. 914.

¹⁵ Srv. PAVLA VI. apoštolský list motu proprio *Sedula cura*: AAS 63 (1971), str. 665n., a dekret Papežské biblické komise *Ratio periclitandae doctrinae*: AAS 67 (1975), str. 153n.

Čl. 7. Statuta každé univerzity nebo fakulty, která mají odpovídat předpisům této konstituce, potřebují schválení Posvátné kongregace pro katolickou výchovu.

Čl. 8. Církevní fakulty v necírkevních univerzitách, založené či schválené Svatým stolicem, které udělují akademické hodnosti jak kanonické tak státní, musí zachovávat předpisy této konstituce, přičemž respektují dohody, které Svatý stolec uzavřel s různými státy nebo samotnými univerzitami.

Čl. 9.

§ 1. Fakulty, které nebyly kanonicky zřízeny ani schváleny Svatým stolicem, nemohou udělovat kanonicky platné akademické hodnosti.

§ 2. Aby akademické hodnosti udělované těmito fakultami mohly být platné alespoň pro některé kanonické úkony, musí být uznány Posvátnou kongregací pro katolickou výchovu.

§ 3. K tomuto uznání, které má být poskytováno jednotlivým hodnostem ze zvláštního důvodu, je třeba splnit podmínky, které stanovila tato Posvátná kongregace.

Čl. 10. Ke správnému provádění této konstituce ať jsou zachována Nařízení Posvátné kongregace pro katolickou výchovu.

Stat' II.

O AKADEMICKÉ OBCI A JEJÍM ŘÍZENÍ

Čl. 11.

§ 1. Protože univerzita nebo fakulta vytvářejí určité společenství, všichni, kdo do ní patří, ať už jako jednotlivci nebo ve skupinách, každý podle svého postavení, musí se cítit spoluzodpovědní za společné dobro a horlivě pracovat na dosažení cíle.

§ 2. Proto je nutné přesně určit ve Statutech jejich práva a povinnosti v akademickém společenství, aby byly ve stanovených mezích řádně uskutečňovány.

Čl. 12. Velký kancléř zastupuje na univerzitě či na fakultě Svatý stolec a naopak tyto u Svatého stolce, přispívá k jejich zachování a rozvoji a podporuje jejich společenství s církví místní i všeobecnou.

Čl. 13.

§ 1. Velký kancléř je prelát - ordinář, od něhož univerzita nebo fakulta právně závisí, neurčí-li Apoštolský stolec jinak.

§ 2. Kde to okolnosti doporučují, může být ustanoven zástupce velkého kancléře (vicekancléř), jehož pravomoc musí být vymezena ve Statutech.

Čl. 14. Jestliže by velkým kancléřem byl někdo jiný než místní ordinář, předpisy ať stanoví, jak oba mohou ve shodě zastávat svůj vlastní úřad.

Čl. 15. Akademické funkce jsou individuální a kolektivní. Individuální funkce jsou především rektor nebo předseda a děkan. Kolektivní funkce jsou různé řídicí orgány nebo rady univerzity či fakulty.

Čl. 16. Statuta univerzity a fakulty at' přesněji stanoví jména a povinnosti akademických funkcionářů, způsoby jejich ustanovení a jejich funkční období, s přihlédnutím jednak na kanonickou povahu univerzity či fakulty, jednak na praxi vysokých škol na příslušném území.

Čl. 17. Akademičtí funkcionáři at' jsou ustanoveni z osob, které mají opravdu zkušenost s životem na univerzitách, všeobecně pak z vyučujících některé fakulty.

Čl. 18. Rektor a předseda jsou jmenováni nebo alespoň potvrzováni Posvátnou kongregací pro katolickou výchovu.

Čl. 19.

§ 1. Statuta nechť určí, jakým způsobem mají vzájemně spolupracovat individuální funkcionáři a kolektivní orgány tak, aby při pečlivém zachování principu kolegiality, zvláště v závažnějších otázkách, především akademických, individuální funkcionáři požívali takovou moc, která by skutečně odpovídala jejich úřadu.

§ 2. To je třeba říci především o rektorovi, neboť jeho povinností je řídit celou univerzitu a vhodnými způsoby přispívat k její jednotě, spolupráci a rozvoji.

Čl. 20.

§ 1. Tam, kde jsou fakulty součástí církevní univerzity, jejich řízení at' je ve Statutech uspořádáno ve shodě s řízením celé univerzity, aby se vhodně podporoval prospěch jak jednotlivých fakult tak univerzity a aby se rozvíjela vzájemná spolupráce všech fakult.

§ 2. Kanonické náležitosti církevních fakult však musí být zachovány i tehdy, když tyto jsou přiřčeny do univerzit necírkevních.

Čl. 21. Pokud je fakulta spojená s nějakým seminářem nebo kolegiem, at' se Statuta jasně a účinně postarají o to, aby akademická správa a řízení fakulty byly náležitě odlišeny od řízení a správy semináře nebo kolegia, přičemž bude zachována patřičná spolupráce ve všem, co se týká dobra studentů.

Stat' III.

O UČITELÍCH

Čl. 22. Na každé fakultě at' je takový počet vyučujících, zvláště stálých, jaký odpovídá závažnosti i rozvoji disciplin a rovněž náležité péči o studenty a jejich prospěchu.

Čl. 23. At' jsou různé druhy vyučujících, které mají být určeny ve Statutech podle stupně přípravy, začlenění, stálosti a *zodpovědnosti* na fakultě, přičemž má být vhodně respektována univerzitní praxe vlastní země.

Čl. 24. Statuta at' stanoví, kterým funkcionářům přísluší kooptace, jmenování a postup učitelů, zvláště jedná-li se o vznik stálého pracovního poměru.

Čl. 25.

§ 1. K tomu, aby byl někdo zákonitě přiřčleněn mezi stálé vyučující na fakultě, vyžaduje se toto:

1) aby na něm byla patrná hloubka nauky, svědectví života a *smysl pro zodpovědnost*;

2) aby měl náležitý doktorát nebo rovnocenný titul nebo zcela jedinečné vědecké zásluhy;

3) aby určitými dokumenty, zvláště publikovanými disertacemi, prokázal, že je schopný vědeckého bádání;

4) aby osvědčil pedagogické schopnosti pro vyučování.

§ 2. Tyto požadavky na přijímání stálých učitelů mají být vhodně aplikovány i na přijímání ostatních vyučujících.

§ 3. Rovněž je třeba náležitě zvažovat vědecké požadavky na přijímání vyučujících, platné v praxi místních univerzit.

Čl. 26.

§ 1. Všichni vyučující jakéhokoliv druhu ať stále vynikají řádným životem, neporušeností nauky a pečlivým plněním svého úkolu, aby mohli účinně přispívat k onomu cíli, který je fakultě vlastní.

§ 2. Ti, kdo učí obory týkající se víry a mravů, mají si být vědomi toho, že tento úkol musí být uskutečňován v plném společenství s autentickým učitelským úřadem církve, zvláště římského papeže.¹⁶

Čl. 27.

§ 1. Kanonickou misi mají - po složení vyznání víry - obdržet od velkého kancléře nebo osoby jím pověřené ti, kdo učí obory týkající se víry a mravů. Neučí totiž z vlastní autority, ale v síle poslání, které přijali od církve. Ostatní vyučující musí od velkého kancléře nebo osoby jím pověřené obdržet povolení k vyučování (*veniam docendi*).

§ 2. Všichni vyučující předtím, než získají stálý pracovní poměr (*munus stabilis*) nebo než jsou povýšeni do nejvyšší didaktické skupiny, nebo v obou případech, jak je určeno ve Statutech, potřebují prohlášení Svatého stolce "Nihil obstat" (nic není na překážku).

Čl. 28. Postup do vyššího stupně nastává ve vhodném časovém intervalu, podle získané vyučovací praxe, vykonaného vědeckého bádání, publikovaných vědeckých prací, podle ducha spolupráce ve vyučování a bádání a podle snahy věnovat se fakultě.

Čl. 29. Aby mohli vyučující učinit zadost své službě, ať jsou uvolněni od jiných povinností, které by nemohly být plněny v souladu s jejich úkolem vědeckého bádání a vyučování, jaký od jednotlivých skupin vyučujících požadují Statuta.

Čl. 30. Statuta necht' určí:

§ 1. kdy a za jakých podmínek přestanou vyučující zastávat své místo;

§ 2. z jakých příčin a jakým postupem mohou být z místa suspendováni nebo ho zbaveni tak, aby to bylo v souladu s právy jak učitelů, tak fakulty a univerzity, především pak jejich studentů a samého církevního společenství.

---

¹⁶ Srv. II. vatikánský koncil, Věřoučná konstituce o církvi *Lumen gentium*, n. 25: AAS 57 (1965), str. 29-31.

Stat' IV.

O STUDENTECH

Čl. 31. Církevní fakulty jsou otevřené všem, jak klerikům tak laikům, kteří mají zákonné svědectví (testimonium legitimum) a díky mravnému způsobu života a předchozím studiím jsou vhodní k tomu, aby byli na fakultu zapsáni.

Čl. 32.

§ 1. Aby mohl být někdo zapsán na fakultu s cílem dosažení akademických hodností, musí předložit doklad o studiu, potřebný pro vysokoškolské studium na občanských univerzitách v té oblasti nebo státě, kde se fakulta nachází.

§ 2. Fakulty ať si ve vlastních Statutech určí, co dále kromě toho, co bylo řečeno v § 1, bude vyžadováno pro vlastní vstup do běžného studia, rovněž co se týče znalosti jazyků, ať klasických nebo současných.

Čl. 33. Studenti musí věrně zachovávat zákony fakulty, a to v každém ustanovení a předpisu - zvláště pokud jde o způsob studia, docházku a zkoušky - jakož i ostatní, co patří k životu fakulty.

Čl. 34. Statuta ať určí, jakým způsobem se studenti, ať už jednotlivci nebo skupiny, účastní na životě univerzitního společenství v těch záležitostech, v nichž mohou sami přispívat ke společnému dobru fakulty nebo univerzity.

Čl. 35. Statuta ať rovněž stanoví, jakým způsobem mohou být studenti ze závažných příčin z nějakých svých práv suspendováni nebo jich zbaveni, nebo dokonce z fakulty vyloučeni, tak aby to bylo ve souladu s právy jak studentů, tak fakulty nebo univerzity, jakož i samotného církevního společenství.

Stat' V.

O ÚŘEDNÍCÍCH A ADMINISTRATIVĚ

Čl. 36.

§ 1. V řízení a administrativě univerzity nebo fakulty ať vedení pomáhají úředníci, kteří jsou náležitě zblhlí ve svém úřadě.

§ 2. Úředníci jsou především: tajemník, knihovník a ekonom.

Čl. 37. Ať jsou zaměstnáni i ti, jejichž úkolem je střežit, chránit pořádek a plnit jiné úlohy, podle potřeb univerzity nebo fakulty.

Stat' VI.

O ZPŮSOBU STUDIA

Čl. 38.

§ 1. V uspořádání studií at' jsou pečlivě zachovávány principy a předpisy, které jsou díky rozmanitosti látky obsaženy v různých v církevních dokumentech, zvláště v dokumentech II. vatikánského koncilu; zároveň však at' se bere ohled na ověřené poznatky, které vyplývají z vědeckého pokroku a zvláště přispívají k řešení otázek v současnosti projednávaných.

§ 2. Na jednotlivých fakultách at' se používá vědecká metoda odpovídající požadavkům, které jsou vlastní jednotlivým vědním oborům. At' jsou také vhodně aplikovány současné didaktické a pedagogické metody, které náležitě rozvíjejí osobní horlivou činnost studentů a jejich aktivní účast na studiu.

Čl. 39.

§ 1. Podle předpisu II. vatikánského koncilu, s přihlédnutím k povaze jednotlivých fakult:

1) at' je uznávána spravedlivá svoboda¹⁷ v bádání i vyučování, aby mohlo být dosaženo opravdového pokroku v poznávání a chápání božské pravdy;

2) zároveň at' je zřejmé:

a) že opravdová svoboda ve vyučování se nezbytně nachází uvnitř hranic vymezených Božím slovem, tak jak je neustále vyučuje živý učitelský úřad církve;

b) že opravdová svoboda bádání se nutně opírá o pevné přilnutí k Božímu slovu a poslušnou podřízenost vůči učitelskému úřadu církve, jemuž byl svěřen úkol autentického výkladu Božího slova.

§ 2. Proto ve věci tak závažné je třeba postupovat s velkou rozvahou, s důvěrou a bez podezřívavosti, ale zároveň promyšleně a ne unáhleně, zvláště při vyučování; rovněž je třeba usilovně uvádět do souladu vědecké požadavky s pastoračními potřebami lidu Božího.

Čl. 40. Na každé fakultě at' je studijní běh řádně uspořádán do různých stupňů nebo cyklů, přizpůsobených požadavkům látky, tak aby všeobecně:

a) především bylo podáváno všeobecné vzdělání, souvislý výklad všech předmětů spolu s úvodem do používání vědecké metody;

b) dále aby v některé *oblasti* předmětů bylo stanoveno hlubší studium a zároveň aby se studenti cvičili v dokonalejším užití metody vědeckého bádání;

c) konečně aby se dospělo k vědecké zralosti, zvláště pak prostřednictvím písemné práce, která by skutečně byla přínosem k vědeckému pokroku.

Čl. 41.

§ 1. At' jsou stanoveny předměty, které jsou nutně vyžadovány pro dosažení vlastního cíle fakulty, a ty, které k jeho dosažení rozmanitým způsobem napomáhají, a také jak se mezi sebou náležitě rozlišují.

---

¹⁷ Srv. *Gaudium et spes*, n. 59: *AAS* 58 (1966), str. 1080.

§ 2. Předměty ať jsou na jednotlivých fakultách uspořádány tak, aby tvořily organický celek, napomáhaly pevné a celistvé formaci studentů a usnadňovaly vzájemnou spolupráci vyučujících.

Čl. 42. Přednášky, zvláště v základním cyklu, mají být nutně konány a studenti je musí navštěvovat v souladu s předpisy určenými ve Statutech.

Čl. 43. Cvičení a semináře pod vedením učitelů, zvláště v cyklu *specializace*, ať se konají stále a jsou v návaznosti vhodně doplňovány soukromým studiem a častými rozhovory s vyučujícími.

Čl. 44. Statuta fakulty ať určí, které zkoušky nebo rovnocenná přezkoušení musí studenti skládat, ať písemně nebo ústně, na konci semestru nebo roku, zvláště pak na konci cyklu, aby byl potvrzen jejich pokrok pro pokračování ve studiu na fakultě a k dosažení akademických hodností.

Čl. 45. Statuta ať rovněž určí, jakým způsobem mají být uznána studia, konaná jinde, zvláště s ohledem na prominutí některých předmětů nebo zkoušek nebo dokonce zkrácení vlastního běhu studia, při zachování předpisů Posvátné kongregace pro katolickou výchovu.

Stat' VII.

O AKADEMICKÝCH HODNOSTECH

Čl. 46.

§ 1. Po jednotlivých cyklech studijního běhu mohou být udělovány příslušné akademické hodnosti, které musí být určeny pro jednotlivé fakulty, s přihlédnutím k délce cyklu i k předmětům v něm vyučovaným.

§ 2. Proto v souladu se společnými i speciálními předpisy této konstituce ať je ve statutech jednotlivých fakult přesně určeno, jaké hodnosti jsou udělovány a za jakých podmínek.

Čl. 47.

§ 1. Akademické hodnosti udělované církevní fakultou jsou tyto: bakalaureát, licenciát, doktorát.

§ 2. K těmto hodnostem se mohou podle rozdílnosti fakult a uspořádání studií na jednotlivých fakultách přidávat zvláštní *kvalifikace*.

Čl. 48. Akademické hodnosti mohou být ve statutech jednotlivých fakult označeny také jinými názvy, s ohledem na praxi místních univerzit, jen když jsou jasně označeny jako rovnocenné s výše uvedenými akademickými hodnostmi a je zachována jednota na církevních fakultách téže oblasti.

Čl. 49.

§ 1. Nikdo nemůže obdržet akademickou hodnost, pokud nebude na fakultu řádně zapsán, neabsolvuje studijní běh, který předepisují statuta, a neosvědčí se u zkoušek nebo přezkoušení.

§ 2. Nikdo ať není připuštěn k doktorátu, pokud předtím nedosáhl licenciát.

§ 3. Pro dosažení doktorátu se dále vyžaduje doktorská disertační práce, která skutečně přispívá k pokroku vědy, byla vypracována pod vedením vyučujícího,

ve veřejné diskusi zkoumána, společně schválena a alespoň z podstatné části publikována.

Čl. 50.

§ 1. Doktorát je akademická hodnost, která činí jednotlivce způsobilým k vyučování na fakultě, a proto je k tomu vyžadována; licenciát je akademická hodnost, která činí způsobilým k vyučování ve větším semináři nebo jiné rovnocenné škole a je proto k tomu vyžadována.

§ 2. Akademické hodnosti, které se vyžadují pro zastávání různých církevních úřadů, jsou stanoveny příslušnou církevní autoritou.

Čl. 51. Čestný doktorát může být udělen za zvláštní vědecké či kulturní zásluhy, získané v oblasti rozvoje církevních věd.

Stat' VIII.

O DIDAKTICKÝCH ZÁLEŽITOSTECH

Čl. 52. K dosažení vlastních cílů, zvláště v oblasti vědeckého bádání, ať je na každé univerzitě nebo fakultě náležitá knihovna, přizpůsobená k užívání vyučujících i studentů, správně uspořádaná a vybavená vhodnými katalogy.

Čl. 53. S pomocí dostatečně každoročně přidělované finanční částky ať je knihovna průběžně doplňována knihami jak staršími tak novými a také významnějšími periodiky, aby tak mohla účinně sloužit jak naukovému bádání a přednášení, tak vyučování a konání cvičení a seminářů.

Čl. 54. Knihovně ať stojí v čele odborník, kterému má pomáhat vhodný poradní sbor a který se patřičně účastní i zasedání poradních sborů univerzity nebo fakulty.

Čl. 55.

§ 1. Fakulta ať je vybavena rovněž technickými, např. *audiovizuálními*, přístroji, které napomáhají vyučovacímu procesu.

§ 2. Podle zvláštního charakteru a cíle univerzity nebo fakulty ať jsou zřízeny také badatelské instituty a vědecké laboratoře či jiná zařízení, nezbytná pro dosahování jejího vlastního cíle.

Stat' IX.

O EKONOMICKÝCH ZÁLEŽITOSTECH

Čl. 56. Univerzita či fakulta ať je vybavena dostatečným majetkem, nezbytným pro vhodné dosahování jejího cíle.

Čl. 57. Statuta necht' určí úlohu ekonoma, stejně jako účast rektora či předsedy a poradních sborů univerzity či fakulty na řízení ekonomických záležitostí podle pravidel správné ekonomie, aby tak byla zachována řádná správa.

Čl. 58. Podle zvyklostí platných v příslušné krajině ať je učitelům, úředníkům a administrativním pracovníkům dáván přiměřený plat, a také náležité sociální zabezpečení.

Čl. 59. Statuta ať rovněž stanoví všeobecné předpisy o způsobech, jimiž se studenti budou účastnit na nákladech (vydáních) univerzity nebo fakulty: placením poplatků za přijímací zkoušky, roční zápis, zkoušky a diplomy.

Stat' X.

O PŘEDEM STANOVENÉM ROZDĚLENÍ A SPOLUPRÁCI FAKULT

Čl. 60.

§ 1. Předem stanovené rozdělení fakult, tzv. *planifikace*, má být pečlivě provedeno tak, aby se zajistilo jak zachování a rozvoj samotných univerzit a fakult, tak jejich vhodné rozmístění v různých částech země.

§ 2. V tom ať pomáhají Posvátné kongregaci pro katolickou výchovu svými radami jak biskupské konference, tak komise odborníků.

Čl. 61. O novém založení či schválení univerzity nebo fakulty rozhoduje Posvátná kongregace pro katolickou výchovu tehdy, jsou-li splněny všechny náležitosti a je k dispozici názor místního ordináře, biskupské konference a rovněž odborníků, především ze sousedních fakult.

Čl. 62.

§ 1. Afiliace (připojení) institutu k některé fakultě, pro dosažení bakalaureátu, je Posvátnou kongregací pro katolickou výchovu schválena, když byly splněny podmínky, které k tomu stanovila.

§ 2. Je velmi vhodné, aby teologická studia jak diecézních tak řeholních institutů byla připojena (afiliována) k nějaké fakultě posvátné teologie.

Čl. 63. Agregace a inkorporace (připojení a přivtělení) institutu k nějaké fakultě, rovněž pro dosažení vyšších akademických hodností, je Posvátnou kongregací pro katolickou výchovu schvalována, když byly splněny podmínky, které ona stanovila.

Čl. 64. Spolupráce mezi fakultami, ať na téže univerzitě nebo ve stejné krajině, nebo i ve větším rozsahu, má být pečlivě podporována. Velmi totiž napomáhá rozvoji vědeckého bádání učitelů a lepší formaci studentů. To se netýká pouze té oblasti, která se nazývá *interdisciplinární* a jeví se den ode dne jako stále nezbytnější; podobně je třeba rozvíjet i tzv. *komplementárnost* mezi fakultami; jde tu všeobecně o hlubší pronikání křesťanské moudrosti do celé oblasti kultury.

DRUHÁ ČÁST

ZVLÁŠTNÍ PŘEDPISY

Čl. 65. Kromě předpisů, které jsou společné všem církevním fakultám a byly uvedeny v první části této konstituce, jsou dány ještě speciální předpisy pro některé fakulty, s ohledem na jejich zvláštní povahu a význam v církvi.

Stať I.

O FAKULTĚ POSVÁTNÉ TEOLOGIE

Čl. 66. Fakulta posvátné teologie je zaměřena na to, aby katolická nauka, čerpaná s největší péčí z Božího zjevení, byla vědeckou metodou, která je jí vlastní, hluboce probádána a systematicky vykládána; rovněž aby řešení lidských problémů byla pečlivě zkoumána ve světle tohoto zjevení.

Čl. 67.

§ 1. Studium Písma svatého ať je jakoby duší posvátné teologie, která se jako o stálý základ opírá o psané Boží slovo spolu s živou tradicí.¹⁸

§ 2. Jednotlivé teologické disciplíny pak ať jsou předávány tak, aby se z vnitřních odůvodnění každého předmětu a ve spojení s ostatními vědami jak filozofickými, tak antropologickými zřetelně projevovala celistvost veškerého teologického vzdělání a všechno směřovalo k důvěrnějšímu poznání Kristova tajemství, které má tak být Božímu lidu a všem národům účinněji zvěstováno.

Čl. 68.

§ 1. Zjevená pravda ať je zvažována též ve vztahu k vědeckým poznatkům nejnovější doby, aby jasně vyšlo najevo, “že víra a rozum jsou v souladu s jedinou pravdou”¹⁹ a její výklad aby byl takový, že by se - aniž došlo ke změně pravdy - přizpůsoboval povaze a charakteru každé kultury, se zvláštním ohledem na filozofii a moudrost národů, ale s vyloučením všeho synkretismu a chybného partikularismu.²⁰

§ 2. Pozitivní hodnoty, které jsou nacházeny v různých filozofiích a kulturách, je třeba pečlivě zkoumat, vybírat a přijímat; nesmějí se však přijímat systémy a metody, které jsou s křesťanskou vírou neslučitelné.

Čl. 69. Ekumenické otázky mají být, v souladu s předpisy příslušné církevní autority,²¹ pečlivě pojednány. Rovněž je třeba věnovat pozorné úvahy vztahům s nekřesťanskými náboženstvími a s obzvláštní péčí je nutné zkoumat problémy, které vznikají z dnešního ateizmu.

---

¹⁸ Srv. II. vatikánský koncil, Věroučná konstituce o Božím zjevení *Dei Verbum*, n. 24: AAS 58 (1966), str. 827.

¹⁹ *Gravissimum Educationis*, n. 10: AAS 58 (1966), str. 737.

²⁰ Srv. II. vatikánský koncil, Dekret o misijní činnosti církve *Ad Gentes divinitus*, n. 22: AAS 58 (1966), str. 973n.

²¹ Srv. *Directorium ad ea quae a Conc. Vat. II de re oecumenica promulgata sunt exsequenda*, Pars altera: AAS 62 (1970), str. 705n.

Čl. 70. Při zkoumání i výuce katolické nauky ať je vždy patrná věrnost vůči učitelskému úřadu církve. Při plnění učitelské úlohy, především v základním cyklu, ať se vykládá v první řadě to, co náleží k získanému dědictví církve. Pravděpodobná a osobní mínění, která vznikají z nových bádání, ať jsou skromně předkládána pouze jako taková.

Čl. 71. Při výuce nauky ať se zachovávají předpisy, obsažené v dokumentech II. vatikánského koncilu²² a také v posledních dokumentech Apoštolského stolce,²³ které se týkají akademických studií.

Čl. 72. Studijní běh na fakultě posvátné teologie obsahuje:

a) první cyklus, základní, který trvá pět let neboli deset semestrů, nebo trvá tři roky v případě, že se předtím vyžaduje dvouleté studium filozofie.

Kromě solidního filozofického vzdělání, kterézto studium je nezbytnou přípravou pro studium teologie, ať jsou teologické obory přednášeny tak, aby byl poskytován organický výklad celé katolické nauky zároveň s úvodem do metody vědeckého teologického bádání.

Cyklus se uzavírá akademickou hodností bakalaureátu nebo jinou vhodnou akademickou hodností, která musí být určena ve statutech.

b) druhý cyklus, *specializace*, který trvá dva roky neboli čtyři semestry.

V něm se přednášejí speciální obory podle povahy *specializace* a konají se semináře nebo cvičení, jejichž účelem je získat praxi ve vědeckém teologickém bádání.

Cyklus je uzavřen akademickou hodností *specializovaného* licenciátu.

c) třetí cyklus, ve kterém se ve vhodném čase dokončuje vědecká teologická formace, zvláště vypracováním doktorské disertace.

Cyklus se uzavírá akademickou hodností doktorátu.

Čl. 73.

§ 1. Aby mohl být někdo zapsán na fakultu posvátné teologie, musí absolvovat předchozí studia vyžadovaná podle předpisů čl. 32 této konstituce.

§ 2. Kde je první cyklus fakulty tříletý, musí student předložit osvědčení o absolutoriu dvouletého studia filozofie na schválené filozofické fakultě nebo institutu.

Čl. 74.

§ 1. Zvláštní povinností fakulty posvátné teologie je postarat se o vědeckou teologickou formaci těch, kteří směřují ke kněžství nebo se připravují na plnění zvláštních úkolů v církvi.

§ 2. Za tímto účelem ať jsou zavedeny také speciální předměty, přizpůsobené studentům posvátných věd; dokonce sama fakulta může vhodně stanovit pro splnění požadavku pastorační formace tzv. "pastorační rok", který se vyžaduje po

---

²² Srv. zvláště *Dei Verbum*: AAS 58 (1966), str. 817n., a Dekret o výchově ke kněžství *Optatam totius*: AAS 58 (1966), str. 713n.

²³ Srv. zvláště list PAVLA VI. *Lumen Ecclesiae* o sv. Tomáši Aquinském, 20. listopadu 1974: AAS 66 (1974), str. 673n., a listy Posvátné kongregace pro katolickou výchovu: o teologickém vzdělávání (22. února 1976); o kanonistickém vzdělávání (1. března 1975); o filozofickém vzdělávání (20. ledna 1972).

absolvování základního pětiletého studia ke kněžství a může být uzavřen udělením zvláštního diplomu (osvědčení).

Stat' II.

O FAKULTĚ KANONICKÉHO PRÁVA

Čl. 75. Fakulta kanonického práva, latinského nebo východního, usiluje o to, aby ve světle evangelijního zákona pěstovala a rozvíjela kanonické disciplíny a studenty v nich hlouběji vzdělávala, aby tak byli formováni jak pro vědecké bádání, tak pro vyučování a zároveň aby byli připravováni k plnění různých úkolů v církvi.

Čl. 76. Studijní běh na fakultě kanonického práva obsahuje:

a) první cyklus, který musí trvat nejméně rok neboli dva semestry, v němž se poskytuje základní výuka kanonického práva a těch předmětů, které se vyžadují pro vyšší právnickou formaci;

b) druhý cyklus, který má trvat dva roky nebo čtyři semestry a je věnován hlubšímu studiu celého Kodexu kanonického práva, s přidáním studia příbuzných oborů;

c) třetí cyklus, který musí trvat alespoň rok neboli dva semestry, v němž se dokončuje právnická formace a je vypracována doktorská disertace.

Čl. 77.

§ 1. Pokud se týče předmětů předepsaných v prvním cyklu, fakulta může použít kursy přednášené na jiných fakultách, které sama uzná jako odpovídající jejím vlastním požadavkům.

§ 2. Druhý cyklus se uzavírá licenciátem, třetí pak doktorátem.

§ 3. Statuta fakulty at' stanoví zvláštní požadavky na dosažení jednotlivých akademických hodností, s ohledem na Nařízení Posvátné kongregace pro katolickou výchovu.

Čl. 78. Aby někdo mohl být zapsán na fakultu kanonického práva, musí absolvovat předchozí studia podle požadavků uvedených ve čl. 32 této konstituce.

Stat' III.

O FAKULTĚ FILOZOFIE

Čl. 79.

§ 1. Církevní fakulta filozofie je zaměřena na to, aby metodickým bádáním zkoumala filozofické problémy a opírajíc se o "stále platné filozofické dědictví"²⁴ hledala jejich řešení v přirozeném světle rozumu a ukazovala jejich souvztažnost s křesťanským viděním světa, člověka a Boha tím, že staví do správného světla vztahy filozofie a teologie.

---

²⁴ Srv. *Optatam totius* n. 15: AAS 58 (1966), str. 722.

§ 2. Dále si klade za cíl vzdělávat studenty tak, aby vycházeli připraveni pro úkol vyučovat či plnit jiné vhodné intelektuální poslání, aby byli schopni rozvíjet křesťanskou kulturu a vést plodný dialog s lidmi naší doby.

Čl. 80. Při vyučování filozofie ať jsou zachovávány předpisy, které jsou obsaženy v dokumentech II. vatikánského koncilu²⁵ a v nových dokumentech Svatého stolce,²⁶ nakolik se týkají akademických studií.

Čl. 81. Studijní běh na filozofické fakultě obsahuje:

a) první cyklus, základní, v němž se během dvou let neboli čtyř semestrů poskytuje souvislý výklad různých částí filozofie, které pojednávají o světě, člověku a Bohu, a také dějiny filozofie, spolu s úvodem do metody vědeckého bádání;

b) druhý cyklus, cyklus počínající *specializace*, v němž se v průběhu dvou let nebo čtyř semestrů ve speciálních předmětech a seminářích hlouběji rozvíjí filozofické uvažování v některé oblasti filozofie;

c) třetí cyklus, v němž se ve vhodném časovém období rozvíjí filozofická zralost, zvláště vypracováním doktorské disertace.

Čl. 82. První cyklus se uzavírá bakalaureátem, druhý *specializovaným* licenciátem, třetí doktorátem.

Čl. 83. Aby mohl být někdo zapsán na fakultu filozofie, musí absolvovat předchozí studia, vyžadovaná podle předpisu čl. 32 této konstituce.

Stat' IV.

O JINÝCH FAKULTÁCH

Čl. 84. Kromě fakult posvátné teologie, kanonického práva a filozofie jsou nebo mohou být kanonicky zřízeny i jiné církevní fakulty, s ohledem na potřeby církve, k dosahování zvláštních cílů, jako jsou:

a) hlubší probádání některých významnějších disciplin z oboru teologie, práva či filozofie;

b) rozvoj jiných vědních oborů, především věd o člověku, které mají těsnější vztah k teologickým disciplinám nebo k evangelizační práci;

c) rovněž pěstování literárních děl, která zvláště napomáhají jak lepšímu pochopení křesťanského zjevení, tak účinnějšímu uskutečňování evangelizace;

d) konečně důkladnější příprava jak kleriků tak laiků pro řádné plnění zvláštních úkolů apoštolátu.

Čl. 85. K dosažení cílů, které byly uvedeny v předchozím článku, byly již zřízeny následující fakulty nebo instituty "na způsob" ("ad instar") fakulty, které samy o sobě udělují z pověření Apoštolského stolce akademické hodnosti:

---

²⁵ Srv. zvláště *Optatam totius*: AAS 58 (1966), str. 713n., a *Gravissimum Educationis*: AAS 58 (1966), str. 728n.

²⁶ Srv. zvláště dopis PAVLA VI. *Lumen Ecclesiae* o sv. Tomáši Aquinském, 20. listopadu 1974: AAS 66 (1974), str. 673n., a dopis Posvátné kongregace pro katolickou výchovu o filozofickém vzdělávání (20. ledna 1972).

- křesťanské archeologie
- Bible a Starého Východu
- církevních dějin
- křesťanské a klasické literatury
- liturgie
- missiologie
- posvátné hudby
- psychologie
- výchovných věd čili pedagogiky
- náboženských věd (religionistiky)
- sociálních věd (sociologie)
- arabských studií a islamistiky
- středověkých studií (medievalistiky)
- studií Východních církví
- obojího práva (kanonického i civilního)

Čl. 86. Úkolem Posvátné kongregace pro katolickou výchovu bude vhodně stanovit zvláštní předpisy pro tyto fakulty nebo instituty, tak jak se to v předešlých titulech stalo pro fakulty posvátné teologie, kanonického práva a filozofie.

Čl. 87. Také fakulty a instituty, pro něž ještě nebyly vydány zvláštní předpisy, musí vytvořit vlastní Statuta, která necht' jsou v souladu se společnými předpisy, uvedenými v první části této konstituce, a respektují přitom zvláštní povahu a vlastní cíl každé fakulty nebo institutu.

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Čl. 88. Tato konstituce začne platit prvním dnem akademického roku 1980 - 1981, nebo akademického roku 1981, podle školního kalendáře různých zemí.

Čl. 89. Jednotlivé univerzity či fakulty musí předložit vlastní Statuta přepracovaná v souladu s touto konstitucí Posvátné kongregaci pro katolickou výchovu před 1. lednem 1981; jinak jim bude ipso facto odňato právo udělovat akademické hodnosti.

Čl. 90. Na jednotlivých fakultách at' jsou studia uspořádána tak, aby studenti mohli dosáhnout akademických hodností podle předpisů této konstituce, hned jak tato začne platit, přičemž si zachovají práva, která již dříve získali.

Čl. 91. Statuta budou schválena na zkušební dobu tak, aby během tří let od schválení mohla být dokončena a mohlo následovat schválení definitivní.

Čl. 92. Fakulty, které mají právní spojení s civilní autoritou, budou moci, se schválením Posvátné kongregace pro katolickou výchovu, použít na přepracování Statut delší časový prostor.

Čl. 93. Úlohou Posvátné kongregace pro katolickou výchovu bude, pokud si to během doby vyžádají okolnosti, navrhnout změny, které je třeba v této konstituci udělat, aby tato byla průběžně přizpůsobována novým požadavkům církevních fakult.

Čl. 94. Odvolávají se v současnosti platné zákony či zvyklosti, at' všeobecné nebo místní, které jsou v rozporu s touto konstitucí, i když si zaslouží zvláštní nebo jednotlivou zmínku. Rovněž tak privilegia, která Svatý stolec až dosud udělil

fyzickým či morálním osobám a jsou v rozporu s předpisy této konstituce, se v úplnosti ruší.

Chceme pak, aby tato naše konstituce byla vždy pevná, platná a účinná a dosahovala plných a neporušených účinků, aby byla všemi, kterých se to týká, řádně zachována a aby jí nebyly činěny žádné překážky. Pokud však někdo, ať vědomě nebo nevědomě, bude jednat jinak, než jak jsme vyhlásili, přikazujeme, aby to nadále bylo považováno za neplatné a neúčinné.

Dáno v Římě u sv. Petra, dne 15. dubna, v den slavnosti Zmrtvýchvstání Pána našeho Ježíše Krista, v roce 1979, v prvním roce našeho pontifikátu.

JAN PAVEL II.

NAŘÍZENÍ
POSVÁTNÉ KONGREGACE PRO KATOLICKOU VÝCHOVU
KE SPRÁVNÉMU PROVÁDĚNÍ
APOŠTOLSKÉ KONSTITUCE
“SAPIENTIA CHRISTIANA”.

Posvátná kongregace pro katolickou výchovu, podle předpisu čl. 10 apoštolské konstituce Sapiaentia Christiana, vydává pro církevní univerzity a fakulty následující nařízení a předepisuje, aby byla věrně zachována.

PRVNÍ ČÁST
VŠEOBECNÁ NAŘÍZENÍ

Stat' I.

O POVAZE A CÍLI CÍRKEVNÍCH UNIVERZIT A FAKULT
(apoštolská konstituce čl. 1-10)

Čl. 1. Pod jménem univerzity nebo fakulty se rozumějí ty vysoké školy, instituty či jiná akademická centra, která jsou kanonicky zřízena nebo schválena Svatým stolcem a mají právo udělovat akademické hodnosti z pověření téhož Svatého stolce.

Čl. 2. Pro rozvoj bádání se velmi doporučují speciální centra vědeckého bádání, periodické tiskoviny a vědecké sbírky, jakož i vědecké společnosti.

Čl. 3. Úkoly, pro jejichž plnění se studenti připravují, mohou být buď ve vlastním smyslu vědecké, jako bádání nebo vyučování, anebo spíše pastorační. Tato rozdílnost se má odrazit v uspořádání studijního běhu i ve stanovení akademických hodností, vždy při zachování jejich vědecké povahy.

Čl. 4. Živá účast na službě evangelizace bere ohled na činnost církve v oblasti pastorační, ekumenické a misijní; je především zaměřena na pochopení víry, její ochranu a šíření; zároveň se však vztahuje na celou oblast lidské kultury a společnosti.

Čl. 5. Biskupské konference, spojené s Apoštolským stolcem i v této záležitosti, ať s neúnavnou péčí sledují univerzity a fakulty:

1) spolu s velkým kancléřem ať podporují jejich rozvoj a při zachování vědecké samostatnosti ve smyslu II. vatikánského koncilu ať zvláště horlivě pečují o jejich vědecké i církevní postavení.

2) pokud se týče společných otázek, které se vyskytnou na území vlastní krajiny, ať podporují činnost fakult, podněcují ji a ve vhodném vztahu uspořádají.

3) s ohledem na potřeby církve a kulturní rozvoj vlastní země ať pečují o to, aby se tyto fakulty vyskytovaly ve vhodném počtu.

4) k uskutečnění těchto úkolů ať ze svých členů vytvoří komisi, které ať je ku pomoci sdružení odborníků.

Čl. 6. Při vytváření Statut a studijního řádu je třeba mít na zřeteli předpisy uvedené v Dodatku I. těchto nařízení.

Čl. 7.

§ 1. Kanonická platnost akademické hodnosti znamená, že tato hodnost *činí způsobilým* ke přijetí těch církevních úřadů, pro které je akademická hodnost vyžadována, zvláště pro vyučování posvátných věd na fakultách, ve větších seminářích či na rovnocenných školách.

§ 2. Podmínky, které musí být splněny pro uznání jednotlivých akademických hodností, o kterém se pojednává ve čl. 9 apoštolské konstituce, kromě souhlasu církevní autority místní nebo regionální, budou se týkat především sboru učitelů, způsobu studií a pomocných vědních oborů.

§ 3. Hodnosti, které jsou uznané pouze pro některé kanonické účinky, ať se nikdy nestaví prostě na stejnou úroveň s hodnostmi kanonickými.

Stat' II.

O AKADEMICKÉM SPOLEČENSTVÍ A JEHO ŘÍZENÍ

(apoštolská konstituce čl. 11-21)

Čl. 8. K úloze velkého kancléře patří:

1) Univerzitu nebo fakultu stále podporovat, rozvíjet vědeckou činnost a starat se o to, aby katolické učení bylo zachováno neporušené a Statuta a předpisy Svatého stolce byly věrně dodržovány.

2) Rozvíjet pospolitost mezi všemi členy společenství.

3) Předkládat Posvátné kongregaci pro katolickou výchovu jména těch, kteří mají být jmenováni nebo potvrzeni jako rektor nebo předseda, a těch učitelů, pro něž je třeba žádat prohlášení "Nihil obstat".

4) Přijímat vyznání víry rektora nebo předsedy.

5) Udělovat nebo odnímat podle předpisu konstituce učitelům povolení učit (*veniam docendi*) nebo kanonickou misi.

6) Informovat Posvátnou kongregaci pro katolickou výchovu o závažnějších skutečnostech a každé tři roky jí zasílat podrobnou zprávu o akademickém, mravním i ekonomickém stavu univerzity nebo fakulty.

Čl. 9. Jestliže snad univerzita nebo fakulta závisí na kolektivní autoritě (jako např. na biskupské konferenci), ať je určen někdo z jejích členů, kdo by plnil úlohu velkého kancléře.

Čl. 10. Když místní ordinář, který není velkým kancléřem, ale má *zodpovědnost* za pastorační ve své diecézi, zjistí, že se na univerzitě nebo fakultě děje něco, co je v rozporu s učením nebo mravy nebo církevní disciplinou, ať o tom zpraví velkého

kancléře, aby učinil opatření; jestliže by to velký kancléř neučinil, podává ordinář rekurs ke Svatému stolci, přičemž v těžších nebo naléhavějších případech, které by znamenaly nebezpečí pro samotnou diecézi, má povinnost učinit opatření sám.

Čl. 11. To, co je uvedeno ve čl. 19. konstituce, musí jednotlivé fakulty vyjádřit ve svých Statutech a podle vhodnosti dát větší význam buď správě kolektivní, nebo řízení osobnímu, při zachování obojí formy, s ohledem na univerzitní praxi v té zemi, kde se fakulta nachází, nebo v řeholním institutu, k němuž fakulta náleží.

Čl. 12. Kromě Rady univerzity (Akademického senátu) a Rady fakulty, které všude existují, třeba pod různými jmény, mohou Statuta vhodně ustanovit i různé odborné rady nebo komise pro spravování a rozvoj vědeckých, pedagogických, disciplinárních a jiných záležitostí.

Čl. 13.

§ 1. V konstituci je rektorem nazýván ten, kdo stojí v čele univerzity; předsedou ten, kdo je v čele samosprávného institutu nebo fakulty; děkanem pak ten, kdo stojí v čele fakulty, která je součástí univerzity.

§ 2. Ve Statutech musí být určeno, na jak dlouhou dobu jsou tito jmenováni (např. na tři roky) a jakým způsobem a kolikrát mohou být v úřadě potvrzeni.

Čl. 14. K úloze rektora nebo předsedy patří:

- 1) řídit, podporovat a koordinovat činnost celého akademického společenství;
- 2) zastupovat univerzitu nebo samosprávný institut či fakultu;
- 3) svolávat radu univerzity nebo samosprávného institutu či fakulty a předsedat jí v souladu s předpisy Statut;
- 4) dohlížet na hmotnou správu;
- 5) informovat velkého kancléře o závažnějších otázkách;
- 6) každoročně posílat Posvátné kongregaci pro katolickou výchovu výčet neboli *statistický* přehled, podle schématu této Posvátné kongregace.

Čl. 15. K úloze děkana fakulty patří:

- 1) rozvíjet a koordinovat činnost fakulty, především v oblasti studijní, a starat se vhodně o její potřeby;
- 2) svolávat Radu fakulty a předsedat jí;
- 3) jménem rektora přijímat nebo vylučovat studenty v souladu s předpisy Statut;
- 4) podávat rektorovi zprávu o tom, co se děje nebo navrhuje na fakultě;
- 5) starat se o provádění toho, co bylo stanoveno vyššími autoritami.

Stat' III.

O VYUČUJÍCÍCH

(apoštolská konstituce čl. 22-30)

Čl. 16.

§ 1. Učitelé trvale na fakultu přijatí jsou především ti, kteří jsou plným a pevným právem kooptováni a jsou obvykle nazýváni řádnými učiteli; k nim nejbližše se řadí učitelé mimořádní; také jiní učitelé mohou být s užitkem zaměstnání, podle toho, jaká je univerzitní praxe.

§ 2. Kromě stálých učitelů vyskytují se obvykle i jiní, označení různými jmény, především ti, kteří jsou zváni z jiných fakult.

§ 3. Konečně jsou příhodně zaměstnáváni i asistenti, aby plnili zvláštní akademické úlohy, a ti mají být označeni vhodným titulem.

Čl. 17. Náležitým doktorátem se rozumí takový, který je vhodný pro předmět, který kdo má učit. Jedná-li se o předmět posvátných věd nebo jiný s ním spojený, má tento doktorát být kanonický; jestliže by nebyl kanonický doktorát, pravidelně se vyžaduje alespoň kanonický licenciát.

Čl. 18. Nekatolickým učitelům, kooptovaným podle předpisů náležité církevní autority,¹ uděluje velký kancléř povolení učit (*veniam docendi*).

Čl. 19.

§ 1. Statuta necht' určí, kdy vzniká stálý pracovní poměr (*munus stabilis*), s ohledem na prohlášení "Nihil obstat", které je třeba získat podle předpisu čl. 27 konstituce.

§ 2. "Nihil obstat" Svatého stolce je prohlášení, že vzhledem k předpisům konstituce i vlastních Statut neexistuje žádná překážka pro předložené jmenování. Pokud by se nějaká překážka vyskytla, ať je oznámena velkému kancléři, který v té věci učitele vyslechne.

§ 3. Jestliže by zvláštní časové nebo místní okolnosti bránily tomu, aby se žádalo o prohlášení "Nihil obstat" od Svatého stolce, ať se velký kancléř poradí s Posvátnou kongregací pro katolickou výchovu a najdou vhodné řešení.

§ 4. Na fakultách, které jsou pod zvláštním právem konkordátu, ať se zachovávají předpisy v té době platné.

Čl. 20. Ve Statutech musí být určen časový interval, vyžadovaný pro postup, který má být nejméně tříletý.

Čl. 21.

§ 1. Učitelé, především stálí, ať usilují o vzájemnou spolupráci. Doporučuje se také spolupráce s učiteli jiných fakult, zvláště v oborech, které jsou hraniční nebo příbuzné.

§ 2. Nikdo nemůže být stálým učitelem zároveň na dvou fakultách.

Čl. 22.

§ 1. Ve Statutech ať je přesně stanoven postup při suspendování či propuštění učitele, zvláště z důvodů, které se týkají nauky.

---

¹ Srv. *Directorium ad ea quae a Conc. Vat. II de re oecumenica promulgata sunt exsequenda*, Pars altera: AAS 62 (1970), str. 705n.

§ 2. Je třeba se postarat, aby záležitost nejprve byla projednána soukromě mezi rektorem či předsedou nebo děkanem a samotným vyučujícím. Jestliže se nevyřeší, ať se vhodně projedná na příslušné radě nebo komisi tak, aby se první přezkoumání věci konalo před vlastním grémiem univerzity nebo fakulty. Pokud to nepostačí, necht' je záležitost přednesena velkému kancléři, který ať ji zváží spolu s odborníky, buď univerzitními nebo fakultními nebo externími, aby se vhodně rozhodl. Zbývá pak rekurs ke Svatému stolci, který by věc rozhodl s konečnou platností, přičemž vždy je dána možnost učitelů, aby svůj případ vysvětlil a obhájil.

§ 3. Přece však v těžších a závažnějších případech, aby se dbalo na dobro studentů a věřících, ať velký kancléř učitele dočasně suspenduje, dokud řádný způsob postupu by nebyl dokončen.

Čl. 23. K tomu, aby se učitelé fakulty stali diecézní kněží a řeholníci, nebo ti, kdo jsou s nimi právně ve stejném postavení, potřebují souhlas vlastního diecézního ordináře nebo představeného, při zachování předpisů, které v této věci vydala příslušná církevní autorita.

Stat' IV.

O STUDENTECH

(apoštolská konstituce čl. 31-35)

Čl. 24.

§ 1. Zákonné svědectví podle předpisu čl. 31 konstituce:

1) o životě a mravech; pro kleriky a studenty posvátných věd dává vlastní ordinář nebo jeho zástupce, pro ostatní církevní osoba.

2) o předcházejících studiích je to studijní výkaz, který se vyžaduje podle předpisu čl. 32 konstituce.

§ 2. Protože se požadavky na studia při vstupu na univerzitu u různých národů mezi sebou liší, fakulta má právo a povinnost přezkoušet, zda byly absolvovány všechny předměty, které tato fakulta pokládá za nezbytné.

§ 3. Na fakultách posvátných věd se vyžaduje náležitá znalost latinského jazyka, aby studenti mohli poznávat prameny těchto věd a církevní dokumenty a používat je.²

§ 4. Pokud by nějaký předmět nebyl absolvován vůbec nebo v dostatečném rozsahu, necht' fakulta požaduje, aby jeho studium bylo ve vhodném čase doplněno a potvrzeno zkouškou.

Čl. 25.

§ 1. Kromě řádných studentů, čili těch, kteří usilují o akademické hodnosti, mohou být přijati i studenti mimořádní, podle předpisů uvedených ve Statutech.

§ 2. Student může být zapsán jako řádný pouze na jednu fakultu.

---

² Srv. *Optatam totius*, n. 13: AAS 58 (1966), str. 721, a PAVLA VI. rukopis *Romani Sermonis*: AAS 68 (1976), str. 481n.

Čl. 26. Přestup studenta z jedné na jinou fakultu se může uskutečnit pouze na začátku akademického roku nebo semestru, při čemž je přesně zváženo jeho akademické postavení co se týče studia a mravů tak, aby nikdo nebyl připuštěn k akademické hodnosti, pokud neabsolvoval vše, co je podle fakultních Statut vyžadováno k jejímu dosažení.

Čl. 27. Při stanovení předpisů pro suspendování studenta nebo jeho vyloučení z fakulty musí být pevně zakotveno právo studenta na vlastní obranu.

Stat' V.

O ÚŘEDNÍCÍCH A ADMINISTRATIVĚ

(apoštolská konstituce čl. 36 -37)

Čl. 28. Ve Statutech nebo jiném vhodném univerzitním nebo fakultním dokumentu ať jsou stanovena práva a povinnosti úředníků i administrativních pracovníků a jejich účast na životě univerzitního společenství.

Stat' VI.

STUDIJNÍ ŘÁD

(apoštolská konstituce čl. 38-45)

Čl. 29. Statuta jednotlivých fakult ať určí, které předměty (základní i pomocné) jsou povinné a musí je všichni navštěvovat, a které jsou volné neboli *výběrové*.

Čl. 30. Stejně ať Statuta určí cvičení a semináře, kterých se studenti musí nejen účastnit, ale také vynaložit námahu na společnou práci se spolužáky a na vlastní komentáře.

Čl. 31. Rozdělení přednášek a cvičení ať je vhodně uspořádáno tak, aby se zodpovědně rozvíjelo soukromé studium i osobní práce pod vedením vyučujícího.

Čl. 32.

§ 1. Statuta necht' také určí, jakým způsobem mají zkoušející označit svůj úsudek o uchazečích.

§ 2. V posledním posudku na uchazeče o jednotlivé akademické hodnosti ať je brán zřetel na všechna hodnocení, která získali u různých zkoušek tohoto cyklu, ať ústních nebo písemných.

§ 3. Ke zkouškám na hodnosti, především na doktorát, mohou být s užitkem přizváni také externí vyučující.

Čl. 33. Statuta ať také označí studijní běhy (cykly), které jsou na fakultě trvale zřízeny pro zvláštní cíle, a diplomy, jaké se udělují.

Stat' VII.

O AKADEMICKÝCH HODNOSTECH

(apoštolská konstituce čl. 46-51)

Čl. 34. Na církevních univerzitách nebo fakultách kanonicky zřízených či schválených se udělují akademické hodnosti jménem římského papeže.

Čl. 35. Statuta necht' určí zvláštní požadavky pro vypracování doktorské disertace a předpisy pro její veřejnou obhajobu a vydání.

Čl. 36. Exemplář každé publikované disertace at' je zaslán Posvátné kongregaci pro katolickou výchovu. Doporučuje se, aby byl zaslán také na církevní fakulty, které se zabývají stejnými vědními obory, a to alespoň ve vlastní zemi.

Čl. 37. Autentické dokumenty o udělení akademických hodností at' podepíší - v souladu se Statuty - akademičtí funkcionáři a rovněž tajemník univerzity nebo fakulty, jejíž pečeť at' je na ně také přiložena.

Čl. 38. Čestný doktorát at' se neuděluje bez souhlasu velkého kancléře, který předtím obdržel prohlášení "Nihil obstat" od Svatého stolce a vyslechl Radu univerzity nebo fakulty.

Stat' VIII.

O DIDAKTICKÝCH ZÁLEŽITOSTECH

(apoštolská konstituce čl. 52-55)

Čl. 39. Univerzita nebo fakulta at' má posluchárny skutečně vhodné a pěkné, přizpůsobené přednášení předmětů a počtu studentů.

Čl. 40. At' je po ruce konzultační knihovna, ve které se nacházejí významná díla, potřebná pro vědeckou práci jak učitelů tak studentů.

Čl. 41. Knihovní předpisy at' jsou stanoveny tak, aby bylo snadné užívání a přístup zvláště pro vyučující a studenty.

Čl. 42. Necht' se podporuje také spolupráce a koordinace mezi knihovnami téhož města a země.

Stat' IX.

O EKONOMICKÝCH ZÁLEŽITOSTECH

(apoštolská konstituce čl. 56-59)

Čl. 43. Aby se administrativa uchovala v správném stavu, necht' se authority postarají, aby v určeném čase byly vydávány zprávy o ekonomickém stavu a ty aby byly pravidelně předkládány k podrobnému přezkoumání.

Čl. 44.

§ 1. Vhodným způsobem at' je dbáno na to, aby předpisy o poplatcích nebránily v přístupu k akademickým hodnostem těm studentům, kteří jsou nadaní a je naděje, že budou pro církve velkým přínosem.

§ 2. Proto je třeba se postarat, aby byla zřizována zvláštní školní benefícia, různě nazývaná (fondy, penze, stipendia atd.), která by se vyplácela na podporu studentů.

Stat' X.

O PŘEDEM STANOVENÉM ROZDĚLENÍ A SPOLUPRÁCI FAKULT

(apoštolská konstituce čl. 60-64)

Čl. 45.

§ 1. Kdykoliv se jedná o novém založení univerzity nebo fakulty, je třeba, aby:

a) zde byla patrná nezbytnost a opravdový užitek, který není možno vyřešit afiliací, agregací nebo inkorporací;

b) byly splněny základní požadavky, a to především:

1) počet a kvalita stálých učitelů podle povahy a požadavků fakulty;

2) vhodný počet studentů;

3) knihovna a jiné vědecké pomůcky, jakož i posluchárny;

4) ekonomické prostředky, které univerzitě nebo fakultě opravdu postačí;

c) byla zde Statuta se studijním řádem, přizpůsobená této konstituci a těmto nařízením.

§ 2. Posvátná kongregace pro katolickou výchovu, když vyslechla názor jednak biskupské konference, především z hlediska pastoračního, jednak odborníků, zvláště ze sousedních fakult, a to z hlediska spíše vědeckého, ať rozhodne o vhodnosti nového zřízení; to se obvykle stane na vhodné zkušební období, dříve než by bylo potvrzeno definitivně.

Čl. 46. Jedná-li se o schválení univerzity nebo fakulty, je třeba:

a) souhlasu jak biskupské konference, tak diecézní autority;

b) splnění podmínek uvedených výše v článku 45 § 1 pod a) i b).

Čl. 47. Podmínky afiliace berou v úvahu především počet a kvalitu vyučujících, studijní řád, knihovnu a úlohu afilující fakulty pomáhat afilovanému institutu; proto je všeobecně vhodné, aby afilující fakulta a afilovaný institut byly ve stejné národnostní či kulturní oblasti.

Čl. 48.

§ 1. Agregace je spojení nějakého institutu, který zahrnuje první a druhý cyklus, s fakultou za účelem dosažení odpovídajících akademických hodností prostřednictvím fakulty.

§ 2. Inkorporace je přivtělení nějakého institutu, který zahrnuje druhý nebo třetí nebo oba cykly, k fakultě za účelem dosažení odpovídajících akademických hodností prostřednictvím fakulty.

§ 3. O agregaci a inkorporaci nemůže být rozhodnuto, nejedná-li se o institut zvláště založený pro dosažení těchto hodností, aby tak byla jistota, že jeho spojením s fakultou bude skutečně dosaženo žádoucího cíle.

Čl. 49.

§ 1. Je třeba podporovat spolupráci mezi samotnými církevními fakultami, jednak tak, že se zvou vyučující ke vzájemným návštěvám, jednak tím, že se informují o vlastní vědecké práci, a rovněž nezbytným rozvojem společného bádání ku prospěchu Božího lidu.

§ 2. Rovněž je nutné podporovat spolupráci s jinými fakultami, také nekatolickými, ovšem při zachování vlastní identity.

DRUHÁ ČÁST SPECIÁLNÍ PŘEDPISY

Stať I.

O FAKULTĚ POSVÁTNÉ TEOLOGIE

(apoštolská konstituce čl. 66-74)

Čl. 50. Teologické předměty ať jsou přednášeny tak, aby zřetelně vyniklo jejich organické spojení a byly vysvětleny různé rozměry či *dimenze*, které náleží k vnitřnímu charakteru posvátné nauky, jako je především nauka biblická, patristická, historie, liturgika a pastorální nauka. Studenti pak ať jsou vedeni k hluboké znalosti látky a zároveň k utváření osobní syntézy, k osvojení metody vědeckého bádání, aby se stali způsobilými ke vhodnému vykládání posvátné nauky.

Čl. 51. Povinné předměty jsou:

1) v prvním cyklu:

a) filozofické předměty vyžadované pro teologii, jako je především systematická filozofie a její význačné části, a rovněž její historický vývoj;

b) teologické předměty, totiž:

- Písmo svaté: úvod a exegeze;
- fundamentální teologie, s ohledem na otázky ekumenismu, nekřesťanských náboženství a ateizmu;
- dogmatická teologie;
- morální a spirituální teologie;
- pastorální teologie;
- liturgie;
- církevní dějiny, patrologie a archeologie;
- kanonické právo.

c) pomocné předměty, a to některé vědy o člověku a kromě jazyka latinského i jazyky biblické, nakolik se vyžadují pro následující cykly.

2) v druhém cyklu:

Speciální předměty, které at' jsou vhodně vyučovány v různých *sekcích*, podle rozmanitých *specializací*, s vlastními cvičeními a semináři, rovněž s nějakou písemnou prací.

3) ve třetím cyklu:

Statuta fakulty nechť určí, zda a jaké speciální předměty mají být vyučovány, s cvičeními a semináři.

Čl. 52. V základním prvním pětiletém cyklu je třeba postarat se o to, aby všechny předměty byly přednášeny v takovém pořádku, rozsahu a vhodnou metodou, aby harmonicky, v souladu a účinně přispívaly k dosažení cíle, kterým je předávat studentům solidní, organické a komplexní vzdělání v teologickém oboru, aby byli způsobilí jak pro další studium ve druhém cyklu, tak pro správné plnění určitých úkolů v církvi.

Čl. 53. Kromě zkoušek nebo rovnocenného přezkoušení z jednotlivých předmětů at' se koná na konci prvního i druhého cyklu buď souborná zkouška nebo rovnocenné přezkoušení, při němž student osvědčí, že získal úplnou vědeckou formaci, která je cílem uvedeného cyklu.

Čl. 54. Fakultě přísluší určit, za jakých podmínek studenti, kteří řádně zakončili šestiletý filozoficko-teologický běh v semináři nebo jiném schváleném vyšším institutu, mohou být přijati do druhého cyklu, při náležitém zohlednění dosud vykonaných studií, případně, pokud si to bude vyžadovat, po vykonání uložených zvláštních kursů a zkoušek.

Stat' II.

O FAKULTĚ KANONICKÉHO PRÁVA

(apoštolská konstituce čl. 75-78)

Čl. 55. Na fakultě kanonického práva, latinského nebo východního, je třeba pečovat o to, aby jak dějiny a texty církevních zákonů, tak jejich význam a vztahy byly vykládány vědeckým způsobem.

Čl. 56. Povinné předměty jsou:

1) v prvním cyklu:

a) základní ustanovení kanonického práva;

b) součásti posvátné teologie (zvláště eklesiologie a svátostná teologie) a filozofie (především etika a přirozené právo), které se díky své povaze vyžadují před studiem kanonického práva; k nim s užitkem mohou být připojeny součásti antropologie, které mají vztah k právní vědě.

2) v druhém cyklu:

a) kodex kanonického práva podle všech svých částí a jiné kanonické zákony;

b) předměty s tím spojené, jako: filozofie práva, veřejné právo církevní, ustanovení římského práva, součásti práva občanského, dějiny kanonického práva; s nějakou písemnou úvahou.

3) ve třetím cyklu:

Nechť Statuta fakulty určí, jaké speciální předměty, cvičení a semináře mají být předepsány podle vlastní povahy fakulty a zvláštních potřeb studentů.

Čl. 57.

§ 1. Kdo řádně absolvoval filozoficko-teologický běh v semináři nebo jiném schváleném institutu, nebo dokáže, že již řádně studoval předměty prvního cyklu, může být hned přijat do druhého cyklu.

§ 2. Kdo již dosáhl doktorátu občanského práva, může si podle úsudku fakulty zkrátit studium, s povinností složit všechny zkoušky či přezkoušení, která se vyžadují pro dosažení akademických hodností.

Čl. 58. Kromě zkoušek nebo rovnocenného přezkoušení z jednotlivých předmětů ať se na konci druhého cyklu koná buď souborná zkouška nebo rovnocenné přezkoušení, kde student dokáže, že získal úplnou vědeckou formaci, která je cílem tohoto cyklu.

Stat' III.

O FAKULTĚ FILOZOFIE

(apoštolská konstituce čl. 79-83)

Čl. 59.

§ 1. Filozofie ať se přednáší tak, aby studenti v základním cyklu dospěli k pevné a koherentní syntéze nauky a naučili se zkoumat a posuzovat rozličné filozofické systémy, rovněž aby si zvolna zvykali na osobní filozofické uvažování.

§ 2. Toto je třeba s větší hloubkou, na bližší určeném předmětu zkoumání a zcela filozofickou metodou zdokonalovat v cyklu počínající *specializace*.

Čl. 60. Povinné předměty jsou:

1) v prvním cyklu:

a) systematická filozofie (s předcházejícím všeobecným úvodem) se zvláštními svými částmi: filozofie poznání, filozofie přírody, filozofie člověka, filozofie bytí (zahrnující přirozenou teologii) a filozofie morální;

b) dějiny filozofie, především moderní, s přesným zkoumáním systémů, které mají větší význam;

c) pomocné disciplíny, totiž vybrané vědy o člověku a přírodě.

2) ve druhém cyklu:

Speciální předměty, které necht' jsou vhodně rozděleny do různých *sekcí* podle rozmanitých *specializací*, s vlastními cvičeními a semináři, rovněž s nějakou písemnou úvahou.

3) ve třetím cyklu:

Fakultní Statuta necht' určí, zda a jaké speciální předměty, spolu se cvičeními a semináři, mají být přednášeny.

Čl. 61. Kromě zkoušek nebo rovnocenných přezkoušení z jednotlivých předmětů ať se koná na konci prvního a druhého cyklu buď souborná zkouška nebo rovnocenné přezkoušení, kde student dokáže, že získal úplnou vědeckou formaci, která je cílem tohoto cyklu.

Čl. 62. Fakultě přísluší stanovit, za jakých podmínek studenti, kteří řádně absolvovali filozofické dvouleté studium na schváleném institutu nebo celý filozoficko-teologický běh v semináři, mohou být přijati do druhého cyklu, při náležitém zohlednění již vykonaných studií, případně, pokud si to věc bude vyžadovat, po vykonání uložených zvláštních kursů a zkoušek.

Stat' IV.

O JINÝCH FAKULTÁCH

(apoštolská konstituce čl. 84-87)

Čl. 63. Podle předpisu čl. 86 konstituce budou postupně Posvátnou kongregací pro katolickou výchovu vydávány zvláštní předpisy pro jiné fakulty, s ohledem na zkušenosti, které již byly získány na těchto fakultách a institutech.

Čl. 64. Mezitím se v Dodatku II. nabízí seznam oblastí neboli *oborů* církevních studií - kromě teologických, církevněprávních a filozofických, o kterých se pojednává ve třech předchozích statích druhé části těchto nařízení - tak jak jsou nyní v církvi akademicky uspořádány a provozují se jako fakulty nebo instituty "na způsob" ("ad instar") nebo *specializované sekce*. Tento seznam bude Posvátnou kongregací pro katolickou výchovu vhodně doplňován, s uvedením jednak zvláštních cílů těchto *oborů*, jednak významnějších předmětů, které jsou na nich přednášeny a zkoumány.

Tyto předpisy, všechny i jednotlivě schválil, potvrdil a přikázal zveřejnit náš nejdůstojnější otec Jan Pavel II., z Boží milosti římský papež, a nic ať se tomu nestaví na překážku.

Dáno v Římě, v sídle Posvátné kongregace pro katolickou výchovu, dne 29. dubna, v den památky sv. Kateřiny Sienské, panny a církevní učitelky, roku 1979.

KARDINÁL GABRIEL MARIA GARRONE

prefekt

ANTONIUS MARIA JAVIERRE ORTAS

sekretář

místo pro pečeť

DODATEK I.
K ČL. 6 "NAŘÍZENÍ"

PŘEDPISY PRO VYPRACOVÁNÍ STATUTU UNIVERZITY NEBO FAKULTY

Statuta univerzity nebo fakulty, s přihlédnutím k tomu, co je uvedeno v Apoštolské konstituci a připojených Nařízeních - ponecháme-li vlastním vnitřním předpisům ty záležitosti, které jsou spíše částečné a proměnlivé - mají především pojednávat o těchto skutečnostech:

1. *O jménu, povaze a cíli* univerzity nebo fakulty (s krátkou historickou poznámkou v úvodu)

2. *O řízení* - o velkém kancléři; o akademických funkcích osobních i kolektivních: jaké jsou jejich úkoly; jakým způsobem jsou voleni jednotliví funkcionáři a jak dlouho trvá jejich funkční období; jakým způsobem jsou voleni členové kolektivních orgánů nebo rad a na jaké období.

3. *O učitelích* - kolik jich musí být nejméně na jedné fakultě; v jakých stupních (ordines) se rozlišují učitelé stálí a nestálí; jaké mají mít předpoklady; jakým způsobem jsou kooptováni, jmenováni, jak postupují a ze služby odstupují; o jejich povinnostech a právech.

4. *O studentech* - o požadavcích pro jejich zapsání; o jejich povinnostech a právech.

5. *O úřednících a administrativě* - o jejich povinnostech a právech.

6. *O studijním řádu* - jaký je pořádek studií na každé fakultě: jaké cykly tu existují; jaké předměty jsou přednášeny: o jejich *závažnosti* a navštěvování; jaké jsou semináře a cvičení; jaké zkoušky a přezkoušení.

7. *O akademických hodnostech* - jaké hodnosti jsou udělovány na každé fakultě a za jakých podmínek.

8. *O didaktických záležitostech* - o knihovně: jakým způsobem se zajišťuje její zachování a růst; o jiných učebních pomůckách a o vědeckých laboratořích, pokud jsou vyžadovány.

9. *O ekonomických otázkách* - o majetku univerzity nebo fakulty a o jeho správě; o platových předpisech pro funkcionáře, učitele a úředníky a o studentských poplatcích, rovněž o školních stipendiích.

10. *O vztazích s jinými fakultami, instituty atd.*

DODATEK II.

K ČL. 64 "NAŘÍZENÍ"

OBORY CÍRKEVNÍCH STUDIÍ, JAK JSOU NYNÍ (V R. 1979) V CÍRKVI AKADEMICKY USPOŘÁDÁNY A PROVOZOVÁNY

SEZNAM

Poznámka: Jednotlivé studijní *obory*, zde uvedené v abecedním pořádku, mají v závorce uvedenou formu akademické organizace (fakulta nebo institut "na způsob" - "ad instar" - nebo specializovaná sekce), v jaké se nyní alespoň v nějakém akademickém církevním centru vyskytují. Nejsou uvedena studia teologická, církevněprávní a filozofická, o kterých se píše v čl. 51, 56 a 60 těchto Nařízení.

1. Studia *arabsko-islámská* (institut "na způsob", specializovaná sekce na teologické fakultě).
2. Studia *křesťanské archeologie* (institut "na způsob").
3. Studia *ateizmu* (specializovaná sekce na fakultě teologické a/nebo filozofické).
4. Studia *biblická* (fakulta biblických věd, specializovaná sekce na teologické fakultě).
5. Studia *katechetická* (specializovaná sekce na fakultě teologické nebo pedagogické).
6. Studia *východních církví* (fakulta věd o východních církvích).
7. Studia *výchovy* (fakulta věd o výchově).
8. Studia *církevních dějin* (fakulta církevních dějin, specializovaná sekce na teologické fakultě).
9. *Srovnávací studia práva kanonického a civilního* (fakulta srovnávacího práva civilního).
10. Studia *klasické a křesťanské literatury* (fakulta křesťanské a klasické literatury).
11. Studia *liturgická* (fakulta, specializovaná sekce na teologické fakultě).
12. Studia *mariologie* (specializovaná sekce na teologické fakultě).
13. Studia *medievalistická* (institut "na způsob", specializovaná sekce na teologické fakultě, nebo na fakultě kanonického práva nebo filozofie).
14. Studia *missiologie* (fakulta missiologie, specializovaná sekce na teologické fakultě).
15. Studia *morální* (specializovaná sekce na teologické fakultě).

16. *Studia posvátné hudby* (institut “na způsob”, specializovaná sekce na teologické fakultě).
17. *Studia ekumenická* (specializovaná sekce na teologické fakultě).
18. *Studia orientalistiky* (fakulta Starého Východu, specializovaná sekce na fakultě teologické nebo filozofické).
19. *Studia pedagogiky* (pedagogická fakulta, specializovaná sekce na fakultě filozofie nebo věd o výchově).
20. *Studia pastorační* (specializovaná sekce na teologické fakultě).
21. *Studia patristiky* (specializovaná sekce na teologické fakultě).
22. *Studia psychologie* (institut “na způsob”, specializovaná sekce na fakultě filozofické nebo pedagogické nebo věd o výchově).
23. *Studia religionistiky a náboženského fenoménu* (specializovaná sekce na fakultě teologické nebo filozofické).
24. *Studia katolického náboženství* (Vyšší institut náboženských věd).
25. *Studia sociologie* (fakulta sociálních věd, specializovaná sekce na fakultě věd o výchově).
26. *Studia spirituality* (specializovaná sekce na teologické fakultě).
27. *Studia teologie náboženského života* (specializovaná sekce na teologické fakultě).

OBSAH

APOŠTOLSKÁ KONSTITUCE

PŘEDMLUVA	1
PRVNÍ ČÁST: VŠEOBECNÉ PŘEDPISY	
Stat' I. - O POVAZE A CÍLI CÍRKEVNÍCH UNIVERZIT A FAKULT	6
Stat' II. - O AKADEMICKÉ OBCI A JEJÍM ŘÍZENÍ	7
Stat' III. - O UČITELÍCH	8
Stat' IV. - O STUDENTECH	10
Stat' V. - O ÚŘEDNÍCÍCH A ADMINISTRATIVĚ	10
Stat' VI. - O ZPŮSOBU STUDIA	11
Stat' VII. - O AKADEMICKÝCH HODNOSTECH	12
Stat' VIII. - O DIDAKTICKÝCH ZÁLEŽITOSTECH	13
Stat' IX. - O EKONOMICKÝCH ZÁLEŽITOSTECH	13
Stat' X. - O PŘEDEM STANOVENÉM ROZDĚLENÍ A SPOLUPRÁCI FAKULT	14
DRUHÁ ČÁST: ZVLÁŠTNÍ PŘEDPISY	
Stat' I. - O FAKULTĚ POSVÁTNÉ TEOLOGIE	15
Stat' II. - O FAKULTĚ KANONICKÉHO PRÁVA	17
Stat' III. - O FAKULTĚ FILOZOFIE	17
Stat' IV. - O JINÝCH FAKULTÁCH	18
PŘECHODNÁ USTANOVENÍ	19

NAŘÍZENÍ

POSVÁTNÉ KONGREGACE PRO KATOLICKOU VÝCHOVU

PRVNÍ ČÁST: VŠEOBECNÁ NAŘÍZENÍ

Stat' I.	- O POVAZE A CÍLI CÍRKEVNÍCH UNIVERZIT A FAKULT	21
Stat' II.	- O AKADEMICKÉM SPOLEČENSTVÍ A JEHO ŘÍZENÍ	22
Stat' III.	- O VYUČUJÍCÍCH	23
Stat' IV.	- O STUDENTECH	25
Stat' V.	- O ÚŘEDNÍCÍCH A ADMINISTRATIVĚ	26
Stat' VI.	- STUDIJNÍ ŘÁD	26
Stat' VII.	- O AKADEMICKÝCH HODNOSTECH	26
Stat' VIII.	- O DIDAKTICKÝCH ZÁLEŽITOSTECH	27
Stat' IX.	- O EKONOMICKÝCH ZÁLEŽITOSTECH	27
Stat' X.	- O PŘEDEM STANOVENÉM ROZDĚLENÍ A SPOLUPRÁCI FAKULT	28

DRUHÁ ČÁST: SPECIÁLNÍ PŘEDPISY

Stat' I.	- O FAKULTĚ POSVÁTNÉ TEOLOGIE	29
Stat' II.	- O FAKULTĚ KANONICKÉHO PRÁVA	30
Stat' III.	- O FAKULTĚ FILOZOFIE	31
Stat' IV.	- O JINÝCH FAKULTÁCH	32
DODATEK I.	- PŘEDPISY PRO VYPRACOVÁNÍ STATUTU UNIVERZITY NEBO FAKULTY	33
DODATEK II.	- <i>OBORY</i> CÍRKEVNÍCH STUDIÍ, JAK JSOU NYNÍ V CÍRKVI	34

OBSAH		36
--------------	--	-----------